

รายงานสถานการณ์ส่งออกข้าว แนวโน้มและทิศทางการส่งออกข้าวไทย ปี 2562

เปรียบเทียบปริมาณส่งออกข้าวของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับ

ประเทศ	2559	2560	2561	1-15 ม.ค.		Δ%
				2561	2562	
ไทย	9.91	11.67	11.09	0.446	0.378	-15.2
อินเดีย	10.04	12.12	11.97	0.473	0.350	-26.0
เวียดนาม	4.86	6.60	6.97	0.193	0.132	-31.6
ปากีสถาน	3.96	3.21	3.18	0.185	0.198	7.0
สหรัฐ	3.53	3.37	2.79	0.099	0.00	-100.0

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร ที่มา รวบรวมจาก THE RICE TRADER และจากการประมาณการโดยสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย*

ปริมาณส่งออกข้าวไทยรายชนิดข้าวระหว่างปี 2558-2561

ชนิดข้าว	2558	2559	2560	2561	Δ%
ตันข้าวขาว	4,787,696	4,576,990	4,680,396	5,493,422	17.4
ปลายข้าวขาว	206,691	242,951	401,988	399,016	-0.7
ตันข้าวหอมมะลิ	1,405,761	1,561,539	1,635,702	1,274,943	-22.1
ปลายข้าวหอมมะลิ	581,471	804,646	673,087	382,473	-43.2
ตันข้าวหอมไทย	124,401	131,694	216,030	256,233	18.6
ปลายข้าวหอมไทย	25	33	169,537	188,429	11.1
ข้าวหนึ่ง	2,316,900	2,149,597	3,380,167	2,708,477	-19.9
ตันข้าวเหนียว	124,191	164,839	213,718	180,159	-15.7
ปลายข้าวเหนียว	248,644	274,104	303,707	205,590	-32.3
ปริมาณรวม (ตัน)	9,795,781	9,906,393	11,674,331	11,088,739	-5.0
มูลค่า (ล้านบาท)	155,912	154,691	175,161	180,270	2.9
ราคาต่อหน่วย (บาท/ตัน)	15,916	15,615	15,004	16,257	8.4
มูลค่า (ล้าน USD)	4,613	4,408	5,187	5,619	8.3
ราคาต่อหน่วย (USD/MT)	471	445	444	507	14.4

หน่วย : ตันข้าวสาร

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ประเทศผู้นำเข้าข้าวไทยที่สำคัญระหว่างปี 2558-2561

ประเทศ	2558	2559	2560	2561	Δ%
เบนิน	805,765	1,427,098	1,814,014	1,603,285	-11.6
ฟิลิปปินส์	821,088	308,726	291,723	1,029,583	252.9
จีน	958,368	1,034,103	1,204,911	1,003,062	-16.8
อินโดนีเซีย	274,481	400,010	128,908	812,817	530.5
แอฟริกาใต้	568,751	575,755	775,197	769,299	-0.8
สหรัฐอเมริกา	431,719	470,919	503,457	505,885	0.5
มาเลเซีย	443,169	434,199	302,542	475,203	57.1
แองโกล่า	330,186	328,163	396,503	432,759	9.1
แคเมอรูน	449,297	505,254	749,008	410,091	-45.2
โมซัมบิก	314,846	341,631	465,313	356,320	-23.4
ประเทศอื่นๆ	4,398,111	696,444	5,042,755	3,690,435	-26.8
รวม	9,795,781	9,906,393	11,674,331	11,088,739	-5.0

หน่วย : ตันข้าวสาร

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

เป้าหมายการส่งออกข้าวในปี 2562

ในปี 2562 นี้ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยคาดการณ์ปริมาณส่งออกข้าวที่ 9.5 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 4,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 155,000 ล้านบาท

ชนิดข้าว	2559	2560	2561	%Δ	เป้าหมาย 2562
ข้าวขาว	4.82	5.08	5.89	15.9	4.8
ข้าวหนึ่ง	2.15	3.38	2.71	-19.9	2.4
ข้าวหอมมะลิ	2.37	2.31	1.66	-28.2	1.3
ข้าวหอมไทย	0.13	0.39	0.44	15.3	0.6
ข้าวเหนียว	0.44	0.52	0.39	-25.4	0.4
รวม (ล้านตัน)	9.91	11.67	11.09	-5.0	9.5
มูลค่า (ล้านบาท)	154,691	175,161	180,270	2.9	155,000
มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)	4,408	5,187	5,619	8.3	4,800
ราคาเฉลี่ย (เหรียญสหรัฐต่อตัน)	445	444	507	14.1	

คาดการณ์ ณ เดือนมกราคม 2562

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกข้าวไทย

ปัจจัยบวก

- 1) ประเทศอินเดียอยู่ในช่วงที่รัฐบาลมีนโยบายซื้อข้าวจากเกษตรกรในราคาที่สูงกว่าทุกปีเพื่อเก็บสต็อกไว้ ทำให้มีข้าวออกสู่ตลาดน้อยลง ส่งผลให้ผู้ส่งออกประสบปัญหาในการจัดหาสินค้าซึ่งทำให้การส่งออกข้าวนี้มีแนวโน้มลดลง
- 2) รัฐบาลไทยยังมีสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับสาธารณรัฐประชาชนจีนที่จะต้องมีการเจรจาเพื่อส่งมอบให้ครบตามที่ตกลงไว้
- 3) มีการพยากรณ์เกี่ยวกับการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญในบางประเทศของภูมิภาคเอเชียซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้เกิดสภาพอากาศร้อนและแห้งแล้งที่อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวของประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น จีน อินเดีย

ปัจจัยลบ

- 1) ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น และแข็งค่ามากกว่าประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ทำให้ราคาข้าวไทยแพงขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง ซึ่งนับตั้งแต่ต้นปี 2562 ค่าเงินบาทแข็งค่าประมาณ 2.28% ขณะที่ค่าเงินดองของเวียดนาม (VND) แข็งค่าขึ้นเพียง 0.05% ในขณะที่ค่าเงินรูปีของอินเดีย (INR) อ่อนค่าลง 1.88% และค่าเงินรูปีของปากีสถาน (PKR) ไม่เปลี่ยนแปลง
- 2) ประเทศคู่แข่งที่สำคัญ เช่น ประเทศอินเดียมีมาตรการกระตุ้นการส่งออกโดยการให้เงินอุดหนุนเป็นแรงจูงใจแก่ผู้ส่งออกในอัตราร้อยละ 5 ของมูลค่าส่งออกซึ่งทำให้ผู้ส่งออกสามารถกำหนดราคาขายต่ำกว่าประเทศอื่น ขณะที่ราคาข้าวขาวของเวียดนามมีแนวโน้มลดลงต่ำลงหลังจากที่มีอุปสรรคในการส่งออกไปประเทศจีน
- 3) สาธารณรัฐประชาชนจีนมีสต็อกข้าวปริมาณมากและมีการระบายข้าวเก่าในสต็อกที่เก็บสำรองไว้ออกมาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้อุปทานข้าวในตลาดมีมากขึ้น ขณะที่ข้าวบางส่วนถูกส่งออกไปยังตลาดแอฟริกา ทำให้ไทยสูญเสียส่วนแบ่งตลาดในแอฟริกา
- 4) ประเทศผู้นำเข้าข้าวที่สำคัญมีการปรับนโยบายในการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ เช่น ประเทศอินโดนีเซียจะมีการเลือกตั้งในปีนี้อาจทำให้มีแนวโน้มที่จะลดการนำเข้าลงเนื่องจากปีที่แล้วมีการนำเข้าปริมาณมาก ส่วนประเทศฟิลิปปินส์มีการปรับนโยบายการนำเข้าข้าวโดยให้เอกชนมีบทบาทในการนำเข้ามากขึ้นส่งผลให้การแข่งขันในตลาดมีมากขึ้น

คาดการณ์การผลิต การบริโภค สต็อกข้าว และการค้าข้าวของโลกปี 2562

รายการ	2559	2560	2561	2562*	%Δ
ผลผลิตข้าว	476.2	490.8	495.1	491.1	-0.8
การบริโภคข้าว	468.8	483.8	482.8	489.6	1.4
สต็อกข้าว	142.4	149.4	161.7	163.3	1.0
การค้าข้าว (ส่งออก/นำเข้า)	40.2	48.1	48.2	48.3	0.2

คาดการณ์การส่งออกข้าวของโลกปี 2562

รายการ	2559	2560	2561	2562*	%Δ
อินเดีย	10.04	12.56	12.50	12.50	0.0
ไทย	9.91	11.67	11.00	10.00	-9.1
เวียดนาม	5.09	6.49	6.70	7.00	4.5
ปากีสถาน	4.10	3.64	4.30	4.25	-1.2
สหรัฐอเมริกา	3.36	3.35	2.90	3.20	10.3
เมียนมา	1.30	3.35	2.80	3.00	7.1
จีน	0.37	1.17	1.70	1.90	11.8
กัมพูชา	1.05	1.15	1.25	1.30	4.0

คาดการณ์การนำเข้าข้าวของโลกปี 2562

รายการ	2559	2560	2561	2562*	%Δ
จีน	4.60	5.90	4.80	5.00	4.2
ไนจีเรีย	2.10	2.50	2.10	2.40	14.3
ฟิลิปปินส์	0.80	1.20	1.90	1.80	-5.3
ไอวอรีโคสต์	1.30	1.35	1.40	1.45	3.6
อิหร่าน	1.10	1.50	1.30	1.40	7.7
อิรัก	0.93	1.06	1.15	1.30	13.0
ซาอุดีอาระเบีย	1.26	1.20	1.25	1.30	4.0
เซเนกัล	0.98	1.10	1.15	1.25	8.7
มาเลเซีย	0.82	0.90	0.90	1.00	11.1
แอฟริกาใต้	0.95	1.05	1.00	1.00	0.0
สหรัฐอเมริกา ฮาร์เบอร์	0.67	0.75	0.83	0.90	9.1
สหรัฐอเมริกา	0.77	0.79	0.86	0.90	5.3
อินโดนีเซีย	1.05	0.35	2.15	0.80	-62.8

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร (*ตัวเลขคาดการณ์ ณ เดือนธันวาคม 2561)

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA)

จัดทำโดย สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เลขที่ 37 ซอยงามดูพลี ถนนพระราม 4 แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120